

Số: 02/2025/QĐST-DS

Vị Thủy, ngày 16 tháng 5 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN VỊ THỦY, TỈNH HẬU GIANG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Võ Thị Ánh Trúc.

Thư ký phiên họp: Ông Trương Phước Lộc.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Mỹ Phương - Kiểm sát viên.

Ngày 07 tháng 5 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 39/2025/TLST-DS ngày 27 tháng 3 năm 2025 về việc yêu cầu tuyên bố một người một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 111/2025/QĐST-DS ngày 24 tháng 4 năm 2025 và Quyết định hoãn phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 95/2025/QĐST-DS ngày 08 tháng 5 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu:

Anh Dương Hồ V; sinh năm: 1983; địa chỉ: Ấp V, xã V, huyện V, tỉnh Hậu Giang. (Có mặt)

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Ông Trần Văn C; sinh năm: 1957. (Vắng mặt)

2. Bà Nguyễn Thị T; sinh năm: 1960. (Vắng mặt)

Cùng địa chỉ: Ấp P, xã T, huyện P, tỉnh Hậu Giang.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo nội dung đơn yêu cầu và tại phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự, người yêu cầu anh Dương Hồ V trình bày:

Anh Dương Hồ V và chị Trần Thị Diễm K; sinh năm: 1990; địa chỉ: Ấp V, xã V, huyện V, tỉnh Hậu Giang có mối quan hệ là vợ chồng. Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số 48/2025/KLGD ngày 10/01/2025 của Trung tâm P đối với đối tượng giám định Trần Thị Diễm K; sinh năm: 1990; thường trú: Ấp V, xã V, huyện V, tỉnh Hậu Giang kết luận: *“Hiện tại: Đang sự hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự), do giai đoạn bệnh thuyên giảm”*. Vì vậy, anh Dương Hồ V yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Trần Thị Diễm K là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi để anh làm thủ tục khởi kiện yêu cầu Tòa án giải quyết ly hôn với chị Trần Thị Diễm K.

Tại phiên họp, người yêu cầu vẫn giữ nguyên yêu cầu: Yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Trần Thị Diễm K là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang tham gia phiên họp phát biểu quan điểm:

- Về việc chấp hành pháp luật: Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp, Thư ký phiên họp và những người tham gia tố tụng đã chấp hành đúng quy định của pháp luật tố tụng dân sự từ khi thụ lý vụ việc đến khi mở phiên họp giải quyết việc dân sự.

- Về nội dung vụ việc: Đề nghị Hội đồng xét xử giải quyết: Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của người yêu cầu anh Dương Hồ V. Tuyên bố chị Trần Thị Diễm K là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Về án phí: Buộc người yêu cầu phải chịu án phí theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật: Người yêu cầu anh Dương Hồ V yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Lương Thị K1 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Do đó, xác định quan hệ pháp luật là “Yêu cầu tuyên bố một người là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về thẩm quyền giải quyết: Người bị yêu cầu có nơi cư trú tại huyện V, tỉnh Hậu Giang. Căn cứ vào khoản 3 Điều 26; điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự và quan hệ pháp luật xác định vụ án thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang.

[3] Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã được Tòa án triệu tập tham gia phiên họp nhưng vắng mặt. Căn cứ vào quy định tại khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án vẫn tiến hành phiên họp.

[4] Về quyền yêu cầu: Theo Giấy chứng nhận kết hôn số 79 ngày 10/7/2014 của Ủy ban nhân dân xã V, huyện V, tỉnh Hậu Giang thì anh Dương Hồ V và chị Trần Thị Diễm K có mối quan hệ là vợ chồng. Do đó, anh V có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố chị K là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[5] Về nội dung yêu cầu: Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số 48/2025/KLGD ngày 10/01/2025 của Trung tâm P đối với đối tượng giám định Trần Thị Diễm K; sinh năm: 1990; thường trú: Ấp V, xã V, huyện V, tỉnh Hậu Giang kết luận: *“Hiện tại: Dương sự hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự), do giai đoạn bệnh thuyên giảm”*. Do đó, căn cứ vào khoản 1 Điều 23 của Bộ luật Dân sự năm 2015, yêu cầu của anh V là có căn cứ chấp nhận.

[6] Tại khoản 4 Điều 54 của Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: *“Trường hợp áp dụng quy định tại khoản 2 Điều 48 của Bộ luật này, người giám hộ của người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi do Tòa án chỉ định trong số những người giám hộ quy định tại Điều 53 của Bộ luật này. Trường hợp không có người giám hộ theo quy định trên, Tòa án chỉ định người giám hộ hoặc đề nghị một pháp nhân thực hiện việc giám hộ.”*. Tại khoản 1 Điều 53 của Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: *“Trường hợp vợ là người mất năng lực hành vi dân sự thì chồng là người giám hộ;”*. Xét thấy, anh Dương Hồ V và chị Trần Thị Diễm K có mối quan hệ là vợ chồng và anh Dương Hồ V đủ các điều kiện của cá nhân làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 của Bộ luật Dân sự năm 2015. Do đó, Tòa án chỉ định anh Dương Hồ V là người giám hộ cho chị Trần Thị Diễm K. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được xác định theo quy định tại Điều 57, Điều 58 và Điều 59 của Bộ luật Dân sự năm 2015. Trường hợp anh Dương Hồ V có yêu cầu Tòa án giải quyết việc ly hôn với chị Trần Thị Diễm K thì việc chỉ định người đại diện trong tố tụng dân sự được thực hiện theo quy định tại Điều 87 và Điều 88 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[7] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 36 của Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

[8] Về quyền kháng cáo: Đương sự được quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

[9] Đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang tham gia phiên họp là có căn cứ và phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử nên Hội đồng xét xử chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27; khoản 3 Điều 26; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 376 của Bộ luật Tổ tụng dân sự; khoản 1 Điều 23, Điều 53, Điều 54, Điều 57, Điều 58 và Điều 59 của Bộ luật Dân sự năm 2015; Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí của Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của người yêu cầu anh Dương Hồ V.

Tuyên bố: Chị Trần Thị Diễm K; sinh năm: 1990; địa chỉ: Ấp V, xã V, huyện V, tỉnh Hậu Giang là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định anh Dương Hồ V; sinh năm: 1983; địa chỉ: Ấp V, xã V, huyện V, tỉnh Hậu Giang làm người giám hộ cho chị Trần Thị Diễm K. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được xác định theo quy định tại Điều 57, Điều 58 và Điều 59 của Bộ luật Dân sự năm 2015. Anh Dương Hồ V có quyền và nghĩa vụ liên hệ với Ủy ban nhân dân cấp xã nơi cư trú của người được giám hộ hoặc người giám hộ để thực hiện đăng ký giám hộ theo quy định của pháp luật.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Dương Hồ V phải chịu 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự. Chuyển số tiền tạm ứng lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự anh Dương Hồ V đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số: 0009191 ngày 27 tháng 3 năm 2025 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Vị Thủy, tỉnh Hậu Giang thành lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự. Anh Dương Hồ V không phải nộp thêm.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 (mười) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp người có quyền kháng cáo không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn kháng cáo được tính từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Đương sự;
- TAND tỉnh Hậu Giang;
- VKSND huyện Vị Thủy;
- Chi cục THADS huyện Vị Thủy;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Võ Thị Ánh Trúc